

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-283/23 - 1

Asia C-283/23 [Marhon]¹

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

2.5.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittävä tuomioistuin:

Cour de cassation (ylin tuomioistuin, Belgia)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

26.4.2023

Kassaatiomenettelyn valittajat:

FB

JL

Cour de cassationin (ylin tuomioistuin, Belgia)

tuomio

I. **FB**, – – kotipaikka – – [Belgia], syytetty,

II **JL**, rajavastuuyhtiö, kotipaikka – – [Belgia], siviilioikeudellisessa vahingonkorvausvastuussa,

kassaatiomenettelyn valittajina,

¹ Käsiteltävän asian nimi on kuvitteellinen. Se ei ole oikeudenkäynnin minkään asianosaisen todellinen nimi.

--

I. ASIAN KÄSITTELYN VAIHEET COUR DE CASSATIONISSA (YLIN TUOMIOISTUIN, BELGIA)

Valitukset koskevat tribunal correctionnel d'Eupenin (kansallinen rikostuomioistuin, Belgia) 23.3.2022 muutoksenhakuasteena antamaa tuomiota.

--

II. ASIAN KANNALTA MERKITYKSELLISET TOSISEIKAT JA ASIAN TAUSTA

- 1 Poliisi suoritti 28.2.2019 Saint-Vithissä tarkastuksen puutavara-ajoneuvolle, joka koostui vetoautosta (kuorma-auto) ja perävaunusta, jotka kuuluivat rajavastuuyhtiölle JL.

Vetoauto ja perävaunu asetettiin Eifelin poliisialueen ajoneuvovaa'alle. Punnitustodistuksista ilmenee, että vetoauto painaa 38 240 kg ja perävaunu 26 740 kg, eli niiden kokonaismassa ylittää suurimman sallitun massan 20 856 kg.

- 2 Kuorma-auton kuljettajaa FB:tä syytettiin tribunal de police d'Eupenin (paikallinen ensimmäisen oikeusasteen rikostuomioistuin, Belgia) Saint-Vithin osastossa seuraavista rikoksista:

- syyte A: sellaisen tavarankuljetuksen kuljettajana toimiminen yleisellä maantiellä, joka on suoritettu ajoneuvolla, jonka kokonaismassa kuormattuna ylittää suurimman sallitun massan, ja joka katsotaan suoritetuksi ilman voimassa olevaa kansallista tai kansainvälistä liikennelupaa;

- syyte B: sellaisten ohjeiden antaminen tai toimien suorittaminen, jotka ovat johtaneet ajoneuvojen tai ajoneuvoyhdistelmien suurimpien sallittujen massojen ja mittojen ylittymiseen, yhteisön säännösten, 15.7.2013 annetun lain (tarkempi kuvaus jäljempänä) tai kyseisen lain täytäntöönpanopäätösten alaisena tavarankuljetuksen kuormaajana.

Kuljettajan työnantaja, edellä mainittu yhtiö, asetettiin siviilioikeudelliseen vahingonkorvausvastuuseen.

- 3 Tribunal de police d'Eupenin Saint-Vithin osasto vapautti 2.2.2021 antamallaan tuomiolla kuorma-autonkuljettajan edellä mainituista syyteistä sillä perusteella, ettei punnitustodistuksissa ole mainintaa punnituksen suorittaneesta henkilöstä eikä käytetyn vaa'an merkistä eikä sarjanumerosta, joten ei ole mahdollista tietää, onko kyse mainitun vaa'an mittaustuloksista.

Procureur du Roi (yleinen syyttäjä, Belgia) valitti mainitusta tuomiosta.

- 4 Kuorma-autonkuljettaja ja hänen työnantajansa väittivät tribunal de première instance d'Eupenin (yleinen alioikeus, Belgia) rikosjaostossa, joka käsitteli asiaa muutoksenhakuasteena, ettei ajoneuvon punnitukseen käytetty laite täyttänyt sovellettavassa säännöksessä asetettuja vaatimuksia.

Käytettävään punnituslaitteeseen sovelletaan kuorma-autonkuljettajan ja hänen työnantajansa mukaan tieliikennelain (loi relative à la police de la circulation routière, Belgia) soveltamisen valvonnassa käytettävien mittauslaitteiden hyväksymisestä, tarkastamisesta ja asentamisesta 12.10.2010 annettua kuninkaan päätöstä (arrêté royal).

Tribunal d'Eupen (yleinen alioikeus) hylkäsi tämän väitteen.

Kyseinen alioikeus totesi, että edellä mainitun 12.10.2010 annetun kuninkaan päätöksen (arrêté royal) 1 §:ssä säädetään, että sitä sovelletaan, "ellei muista erityisiä laitteita koskevista säännöksistä muuta johdu", ja katsoi, että käsiteltävässä asiassa käytettyyn vaakaan sovelletaan lainsäädäntöä, jolla muiden kuin automaattisten vaakojen asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta 26.2.2014 annettu parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/31/EU on saatettu osaksi Belgian lainsäädäntöä, eli muista kuin automaattisista vaak'oista 12.4.2016 annettua kuninkaan päätöstä (arrêté royal).

Todettuaan muun muassa, että vaak'an merkki ja sarjanumero oli määritetty, että vaaka oli kalibroitu, että laitteelle oli tehty neljä vuotta voimassa oleva määräaikaistarkastus ja että sekä kuorma-auton kuljettaja että hänen työnantajansa olivat myöntäneet pöytäkirjassa mainitun ylikuorman pitävän paikkansa, tribunal d'Eupen (yleinen alioikeus) tuomitsi 23.3.2022 kuorma-auton kuljettajan syytteen A ja B mukaisista rikoksista – [3 200] euron – – suuruiseen sakkorangaistukseen sekä menettämään kaikkien moottoriajoneuvojen ajo-oikeuden kolmeksi kuukaudeksi.

- 5 Kuorma-auton kuljettaja (jäljempänä ensimmäinen valittaja) ja hänen työnantajansa (jäljempänä toinen valittaja) valittivat tästä päätöksestä Cour de cassationiin (ylin kansallinen tuomioistuin).

III. ASIAA KOSKEVAT OIKEUSSÄÄNNÖKSET

- 6 Syytteessä A mainitun tosiseikaston mukaiset teot ovat rangaistavia maanteiden tavaraliikenteestä 22.5.2014 annetun kuninkaan päätöksen (arrêté royal) 21 §:n 1 momentin 5 kohdan ja 35 §:n 4 kohdan sekä maanteiden tavaraliikenteestä 15.7.2013 annetun lain, –jolla on pantu täytäntöön maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamisen edellytyksiä koskevista yhteisistä säännöistä ja neuvoston direktiivin 96/26/EY kumoamisesta 21.10.2009 annettu parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1071/2009 ja jolla on pantu täytäntöön maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä

säännöistä 21.10.2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1072/2009– 41 §:n 3 momentin mukaan.

Edellä mainitun kuninkaan päätöksen 21 §:n 1 momentin mukaan ”kansalliset ja yhteisön liikenneluvat maantiekuljetuksille eivät ole voimassa – – 5. kun niitä käytetään ajoneuville tai ajoneuvoyhdistelmälle, jonka kokonaisuudessa kuormattuna tai jonka mitat ylittävät kyseiselle ajoneuville tai ajoneuvoyhdistelmälle sallitut suurimmat määrät taikka moottoriajoneuvoja ja niiden perävaunuja sekä niiden osia ja turvallisuusvarusteita koskeviin teknisiin vaatimuksiin sovellettavissa yleisissä säännöissä sallitut määrät”.

Mainitun päätöksen 35 §:n 4 kohdan mukaan ”kansainväliset liikenneluvat eivät ole voimassa – – kun niitä käytetään ajoneuville tai ajoneuvoyhdistelmälle, jonka kokonaisuudessa kuormattuna tai jonka mitat ylittävät kyseiselle ajoneuville tai ajoneuvoyhdistelmälle sallitut suurimmat määrät taikka moottoriajoneuvoja ja niiden perävaunuja sekä niiden osia ja turvallisuusvarusteita koskeviin teknisiin vaatimuksiin sovellettavissa yleisissä säännöissä sallitut määrät”.

Mainitun 15.7.2013 annetun lain 41 §:n 3 momentissa säädetään, että ”henkilöitä, jotka rikkovat seuraavia yhteisön säännösten, tämän lain ja sen täytäntöönpanopäätösten säännöksiä, rangaistaan vankeusrangaistuksella, jonka kesto on kahdeksasta päivästä yhteen vuoteen, ja 500–50 000 euron suuruisella sakolla – –, tai ainoastaan toisella näistä rangaistuksista: 1. ajoneuvon kuljettajalla on oltava voimassa oleva liikennelupa – –”.

- 7 Syytteen B toiseikasto mainitaan edellä mainitun 15.7.2013 annetun lain 43 §:n 3 momentissa, jossa on viittaus saman lain 41 §:n 3 momentissa säädettyihin rangaistuksiin.

Tämän lain 43 §:n 3 momentissa säädetään seuraavaa: ”Toimeksiantajaa, kuljetuksen kuormaajaa, huolitsijaa tai tavarakuljetuksen huolitsija-lähetäjää, johon sovelletaan yhteisön lainsäädäntöä, tätä lakia tai sen täytäntöönpanopäätöksiä, rangaistaan samoin kuin jäljempänä mainittujen rikosten tekijöitä, jos he ovat antaneet ohjeita tai suorittaneet toimia, jotka ovat johtaneet näihin rikoksiin: 1. ajoneuvojen tai ajoneuvoyhdistelmien suurimpien sallittujen massojen tai mittojen ylittäminen”.

- 8 Mainitun 12.4.2016 annetun kuninkaan päätöksen (arrêté royal) 1 §:ssä säädetään seuraavaa: ”Tällä päätöksellä saatetaan muiden kuin automaattisten vaakojen asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta 26.2.2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/31/EU osaksi kansallista lainsäädäntöä”.

Mainitun päätöksen 2 §:n 1 momentissa säädetään, että sitä ”sovelletaan kaikkiin muihin kuin automaattisiin vaakoihin”.

Päätöksen 2 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Tässä päätöksessä muiden kuin automaattisten vaakojen käyttötarkoitukset jaetaan seuraavasti:

1. massan määrittäminen kaupankäyntiä varten;
2. massan määrittäminen tullin, tariffin, veron, hyvityksen, sakon, palkkion, korvauksen tai muun vastaavanlaisen maksun määrittämiseksi;
3. massan määrittäminen lakien ja asetusten soveltamista sekä oikeudenkäynnissä annettuja asiantuntijalausuntoja varten;
4. massan määrittäminen sairaanhoidossa potilaiden punnitsemiseksi heidän tilansa seurantaan, sairauden määrittämistä ja hoitoa varten;
5. massan määrittäminen apteekeissa lääkkeiden valmistamiseksi reseptin mukaisesti sekä massan määrittäminen kliinisissä ja farmaseuttisissa laboratorioissa suoritettavia analyysejä varten;
6. massan perusteella tapahtuva hinnan määrittäminen myytessä suoraan kuluttajalle tai valmistettaessa valmispakkauksia;
7. kaikki muut kuin 1–6 alakohdassa luetellut käyttötarkoitukset”.

Päätöksen 32 §:n mukaan ”2 §:n 2 momentin 1–6 kohdassa lueteltuihin tarkoituksiin käytettäviin laitteisiin sovelletaan mittauslaitteiden määräaikaistarkastuksen ja teknisen tarkastuksen osalta niitä koskevia yleisiä sääntöjä”.

IV. COUR DE CASSATIONIN (YLIN TUOMIOISTUIN, BELGIA) PÄÄTÖS

A. Ensimmäisen valittajan valitus:

Toinen valitusperuste:

Valitusperusteen ensimmäinen osa:

- 9 Valitusperusteessa vedotaan muihin kuin automaattisiin vaakoihin koskevan 12.4.2016 annetun kuninkaan päätöksen (arrêté royal) rikkomiseen.

Valittajat väittivät kansallisessa rikostuomioistuimessa (tribunal correctionnel), että vaaka, jota poliisi käytti ajoneuvon ylikuorman toteamiseen, ei täyttänyt tieliikennelain (loi relative à la police de la circulation routière, Belgia) soveltamisen valvonnassa käytettävien mittauslaitteiden hyväksymisestä, tarkastamisesta ja asentamisesta 12.10.2010 annetussa kuninkaan päätöksessä (arrêté royal) asetettuja edellytyksiä.

Valitusperusteessa moititaan tuomiota siitä, että siinä katsotaan, ettei kyseiseen punnituslaitteeseen ollut sovellettava edellä mainitussa kuninkaan päätöksessä mainittuja edellytyksiä vaan sen oli täytettävä edellä mainitussa 12.4.2016 annetussa kuninkaan päätöksessä (arrêté royal) säädetyt edellytykset. Valittajan mukaan viimeksi mainittua kuninkaan päätöstä (arrêté royal), jolla pannaan täytäntöön muiden kuin automaattisten vaakojen asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta 26.2.2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/31/EU, ei voida soveltaa rikosasioissa. Valittaja väittää lisäksi, että 12.10.2010 annetussa kuninkaan päätöksessä (arrêté royal) säädetään yksityiskohtaisemmista sääntelyelimeen sovellettavista hyväksymissäännöistä kuin 12.4.2016 annetussa kuninkaan päätöksessä.

- 10 Edellä mainitun direktiivin soveltamisala määräytyy sen 1 artiklan mukaan, ja sen 2 kohdan mukaan direktiivissä erotetaan useita muiden kuin automaattisten vaakojen käyttötarkoituksia, joihin kuuluu muun muassa c alakohdassa mainittu ”massan määritys lakien ja asetusten soveltamista – – varten” ja g alakohdassa mainitut ”kaikki muut kuin [edeltävissä] alakohdissa luetellut käyttötarkoitukset”.

Direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ”jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki toimenpiteet sen varmistamiseksi, että markkinoilla voidaan asettaa saataville ainoastaan sellaisia vaakoja, jotka täyttävät tämän direktiivin sovellettavat vaatimukset”.

Direktiivin 2 artiklan 3 kohdan mukaan ”asettamisella saataville markkinoilla” tarkoitetaan vaa’an toimittamista unionin markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai veloitusetta.

Toisaalta direktiivin 3 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään, että ”jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 artiklan 2 kohdan a–f alakohdassa lueteltuja tarkoituksia varten voidaan ottaa käyttöön ainoastaan vaakoja, jotka täyttävät tämän direktiivin vaatimukset [ja että näitä] tarkoituksia varten käyttöön otetut vaa’at pysyvät tämän direktiivin sovellettavien vaatimusten mukaisina”.

Viimeksi mainituissa säännöksissä ei viitata käsitteeseen ”markkinoilla saataville asettaminen” eikä näin ollen kyseisten välineiden jakeluun tai käyttöön liiketoiminnan yhteydessä, vaan niissä viitataan niiden käyttöön massan määrittämiseksi lainsäädännön tai muunlaisen sääntelyn soveltamista varten.

Direktiivin otsikko vaikuttaa kuitenkin suppeammalta, koska direktiivillä pyritään yhdenmukaistamaan muiden kuin automaattisten vaakojen ”markkinoilla saataville asettamista” koskevaa jäsenvaltioiden lainsäädäntöä.

Direktiivin edellä mainittujen säännösten sisältö toistetaan 12.4.2016 annetussa kuninkaan päätöksessä (arrêté royal).

Näin ollen herää kysymys direktiivin ja Belgian täytäntöönpanosäännön soveltamisesta nyt esillä olevan kaltaiseen tilanteeseen, jossa kyseistä vaakaa on käytetty ulkomaisen rikosoikeudellisen lainsäädännön tai muunlaisen sääntelyn soveltamista varten käyttäjän osalta liiketoiminnan yhteydessä.

- 11 Koska mainittu kysymys koskee Euroopan unionin toimielimen antaman säädöksen tulkintaa, Euroopan unionin tuomioistuimelle on esitettävä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan 3 kohdan mukaisesti ennakkoratkaisukysymys.

B. Toisen valittajan valitus:

- 12 Cour de cassation lykkää asian käsittelyä siihen asti, että tämän tuomion tuomiolauselmassa esitettyyn ennakkoratkaisukysymykseen on annettu vastaus.

NÄILLÄ PERUSTEILLA,

COUR DE CASSATION (YLIN KANSALLINEN TUOMIOISTUIN, BELGIA)

Lykkää asian käsittelyä siihen asti, että Euroopan unionin tuomioistuin on antanut ennakkoratkaisun seuraavaan kysymykseen:

Sovelletaanko muiden kuin automaattisten vaakojen asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta 26.2.2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/31/EU 1 artiklaa, 2 artiklan 3 kohtaa ja 3 artiklaa tilanteeseen, jossa oikeus- tai poliisiviranomaiset käyttävät muita kuin automaattisia vaakoja ajoneuvojen massan määrittämiseksi sellaisen kansallisen lainsäädännön tai muunlaisen sääntelyn soveltamista varten, jossa säädetään rikosoikeudellinen rangaistus ja jossa, kuten maanteiden tavaraliikenteestä 15.7.2013 annetun lain, –jolla on pantu täytäntöön maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamisen edellytyksiä koskevista yhteisistä säännöistä ja neuvoston direktiivin 96/26/EY kumoamisesta 21.10.2009 annettu parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1071/2009 ja jolla on pantu täytäntöön maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä 21.10.2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1072/2009– 41 §:n 3 momentin 1 kohdassa ja 43 §:n 3 momentin 1 kohdassa sekä maanteiden tavaraliikenteestä 22.5.2014 annetun kuninkaan päätöksen (arrêté royal) 21 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 35 §:n 4 kohdassa, kielletään sellaisten ajoneuvojen käyttäminen liikenteessä, joiden punnittu massa ylittää suurimman sallitun massan?

– – Cour de cassationin (ylin tuomioistuin), toinen jaosto, Bryssel, – – on ratkaissut asian edellä mainitulla tavalla ja antanut ratkaisunsa suullisessa käsittelyssä 26.4.2023 – –.

F. Gobert

F. Stévenart Meeûs

F. Lugentz

T. Konsek

E. de Formanoir

F. Roggen

TYÖASIAKIRJA